

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av betänkandet (SOU 2015:89) Ny Museipolitik

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 2 december 2015 erhållit rubricerat ärende för yttrande.

SGU är förvaltningsmyndighet för frågor om landets geologiska beskaffenhet och mineralhantering och bildades 1858. I SGUs kärnverksamhet ingår förvaltning av stora geologiska samlingar som till största delen har sitt ursprung i myndighetens egen verksamhet i form av prov från undersökningsprojekt samt geologiska föremål som använts i utställningar vid det som en gång var myndighetens geologiska museum.

En ny museilag skulle kunna fungera som vägledande även för den förvaltning av geologiska samlingar som finns vid myndigheten, men vi ser det som lite oklart i vilken omfattning. Vi anser att tydliga riktlinjer för t.ex. gallring skulle vara mycket välkommet som stöd i vårt arbete.

Enligt de kriterier som nämns i utredningen bedriver SGU inte någon museiverksamhet, eftersom vi idag inte har en aktiv utställningsverksamhet. Liknande situationer kan säkert finnas vid andra myndigheter och förslagets påverkan på sådana organisationers verksamhet skulle behöva klargöras. Vi ställer oss avvaktande till att skapa en ny definition av begreppet museum för att passa utredningens syften eftersom det redan finns vedertagna definitioner. Istället för en ny lag ser vi också möjligheten att en förordning skulle kunna vara tillräcklig.

SGU har inga synpunkter på förslaget om en ny myndighet för museer och utställningar.

SGU ser det som positivt om de allmänna museernas ställning som oberoende kunskapsinstitutioner i samhället stärks, och där bland annat naturvetenskap inklusive geovetenskap kan exponeras på ett bra sätt mot barn, ungdomar och allmänhet. Detta skapar en grund för en allmän förståelse för, och insikt i, naturvetenskapens och geologins roll i samhället. En sådan mer grundläggande förståelse underlättar för SGU att kommunicera sina mer ämnesspecifika frågor.

Bakgrund, SGUs geologiska samlingar

SGU hade ett geologiskt museum mellan åren 1871 och till början av 1980-talet då utställningsverksamheten lades ned i samband myndighetens flytt från Frescati i Stockholm till Uppsala. Det som idag finns kvar av museiverksamheten är de geologiska samlingarna. Dessa tillförs nya prov genom den insamling av geologisk information som kontinuerligt sker vid myndigheten. Uppskattningsvis finns det i dag (2016) 1,5 miljoner geologiska prov/föremål i SGUs samlingar vilket gör det till en av landets största geologiska samling. Bland föremålen finns det bland annat borrhärdar, borrhärdar, fossil och subfossil, mineral, bergarter, tunnslip, jordartsprov och referensprov för miljöundersökningar. Samlingarna finns vid myndighetens kontor i Uppsala, Lund, Göteborg och Malå.

Samlingarna används aktivt både inom myndigheten, av svenska och internationella forskare, näringen, samt i utställningar hos andra museer. Under föregående år hade verksamheten i Uppsala 53 besöksdagar då svenska och internationella forskare och prospektörer besökte samlingarna. Vi hade under samma år 50 förfrågningar om föremål i samlingarna och lånade ut 1823 prov.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lena Söderberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologen Linda Wickström, FoU-strategen Per Klingbjer, informatören Kaarina Ringstad, tf chef HR & Kommunikation Åse Wästberg och statsgeolog Gunnel Ransed (föredragande) deltagit.

Lena Söderberg

Gunnel Ransed